

Asia: VN/12977/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 85 §:n ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Kirjailijaliitto pitää muutosta 14 prosentin alentamista 13.5 prosenttiin oikeana suuntana. Se ei kuitenkaan kompensoi sitä negatiivista vaikutusta, jolla vuoden kirjojen ALV-kannan nostaminen 10 prosentista 14 prosenttiin aiheutti. Kirja-alan tulevaisuutta ja suomalaisten lukutaitoa ei olisi saanut vaarantaa kirjan myynnin ja lainauskorvausten arvonlisäveroa nostamalla. Esitämme, että kirjoja ja tekijänoikeuskorvauksia (ml. lainauskorvaukset) koskeva arvonlisäverokanta on ainakin säilytettävä samassa kymmenen prosentin verokannassa sanoma- ja aikakauslehtien kanssa ja asteittain laskettava nolnaan.

Suomi siirtyi ALV-kannan korotuksen myötä Euroopan maiden vertailussa lukemisen superverottajien joukkoon eikä tilanne tämän esityksen johdosta muutu. Euroopassa kirjan arvonlisäveroprosentti on keskimäärin kuusi, ja esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Norjassa kirjoja ei veroteta lainkaan. Euroopan unionin neuvosto hyväksyi huhtikuussa 2022 arvonlisäverodirektiivin, jonka mukaan EU:n jäsenvaltiot voivat alentaa arvonlisäveron 0 prosenttiin painetuille ja digitaalisille kirjoille sekä lehdille.

Kirjan ALV-kannan nousu on aiheuttanut haittaa liiketoiminnalle ja vaarantanut kansallisen lukutaitotyön. Emme voi samaan aikaan välittää viestiä, että lukeminen on arvokas kansalaistaito, jos kirjaan kuitenkin tuotteena ei ole varaa. Arvonlisäveron korottamisen vaikutukset osuivat kirjallisuuden tekijöiden tuloihin moninkertaisesti: kirjamyynnistä saatavien tulojen lisäksi veronkorotus vähentää myös tekijänoikeusjärjestöjen tekijöille keräämien tulojen määrää. Tällä saattaa olla pitkäkestoisia vaikutuksia kotimaisilla kielillä kirjoitetun kirjallisuuden moniäänisyyteen ja saatavuuteen sekä kirja-alan työllisyyteen.

Teemme töitä ainutlaatuisella, pienellä kielialueella. Kotimaisilla kielillä julkaistu kirjallisuus, mikä käsittää sekä kotimaisen kirjallisuuden että laadukkaat käännökset (myös kotimaiselta kieleltä toiselle tehdyt käännökset!), ovat osa kansallista ydintoimintaa. Meidän puolestamme kukaan ei voi julkaista kirjallisuutta, jota kotimaisella kirja-alalla tehdään.

Hytönen Ville
Suomen Kirjailijaliitto ry

Villacis Ilmi
Suomen Kirjailijaliitto